

**КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ**

Спеціальність:

- 012 Дошкільна освіта
- 013 Початкова освіта
- 014 Середня освіта (014.11 Середня освіта (Фізична культура))
- 014 Середня освіта (014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво))
- 022 Дизайн
- 024 Хореографія
- 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа(Бібліотечна справа)
- 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа(Діловодство)
- 061 Журналістика (Видавнича справа та реагування)
- 072 Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит)
- 073 Менеджмент (Організація виробництва)
- 081 Право
- 231 Соціальна робота (Соціальна педагогіка)

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	2016
« <i>Чеснік</i> »	(підпись)
(прізвище, ініціали)	
« <i>2016</i> »	2016

Київ – 2016 рік

Робоча програма «Всесвітня історія» для студентів за спеціальністю 012 Дошкільна освіта; 013 Початкова освіта; 014 Середня освіта (014.11 Середня освіта (Фізична культура)); 014 Середня освіта (014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)); 022 Дизайн; 024 Хореографія; 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа(Бібліотечна справа); 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа(Діловодство); 061 Журналістика (Видавнича справа та реагування); 072 Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит); 073 Менеджмент (Організація виробництва); 081 Право; 231 Соціальна робота (Соціальна педагогіка)

Розробники: Бацук О.П., Борисевич І.Ф., Казаков О.О., викладачі циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

Протокол від «29» серпня 2016 року № 1

Голова циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Н.К.Бурдіна (Н.К.Бурдіна)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Загальна кількість годин – 104, з них в I семестрі – 57год., в II семестрі – 47 год.</p> <p>Тижневих годин для денної форми навчання: в I семестрі - 3 год. в II семестрі - 2 год.</p>	<p>Галузь знань 01 Освіта Спеціальність 012 Дошкільна освіта спеціалізація Дошкільна освіта спеціальність 013 Початкова освіта Спеціалізація Початкова освіта Спеціальність 014 Середня освіта Спеціалізація Фізична культура Образотворче мистецтво</p> <p>Галузь знань 02 Культура і мистецтво спеціальність 022 Дизайн Спеціалізація Дизайн спеціальність 024 Хореографія Спеціалізація Хореографія спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа Спеціалізація Бібліотечна справа Діловодство</p> <p>Галузь знань 06 Журналістика спеціальність 061 Журналістика Спеціалізація Видавнича справа та редактування</p> <p>Галузь знань 07 Управління та адміністрація спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування Спеціалізація Фінанси і кредит спеціальність 073 Менеджмент Спеціалізація Організація виробництва</p> <p>Галузь знань 08 Право спеціальність 081 Право Спеціалізація Право</p> <p>Галузі знань 23 Соціальна робота спеціальність 231 Соціальна робота Спеціалізація Соціальна педагогіка</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень "молодший спеціаліст"</p>	<p>Загальноосвітня</p> <p>Рік підготовки: 1</p> <p>Семестр: 1-2</p> <p>Аудиторні заняття: 93 год., з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 71год.</p> <p>Семінарські заняття: 20 год.</p> <p>Семестрова контрольна робота: <i>1 год.</i></p> <p>Самостійна робота: <i>11 год.</i></p> <p><u>в I семестрі:</u> Аудиторні заняття: 51 год., з них: Лекції (теоретична підготовка): 39 год. Семінарські заняття: <i>12 год.</i> Самостійне опрацювання <i>6 год.</i></p> <p><u>в II семестрі:</u> Аудиторні заняття: 42 год., з них: Лекції (теоретична підготовка): 31 год. Семінарські заняття: <i>10 год.</i> Самостійне опрацювання <i>5 год.</i></p> <p>Семестрова контрольна робота: <i>1 год.</i></p> <p>Вид контролю: <u>семестрова</u> <u>контрольна робота</u></p>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна мета курсу «Всесвітня історія» полягає у вивченні та інтерпретації історичних фактів та суспільних явищ різних країн, регіонів та цивілізацій, аналізу спільніх рис та відмінностей у їх історичному розвитку, з'ясуванні матеріальних та інтелектуальних досягнень та можливостей людства у минулому, набуття студентами знань про історію і сучасність провідних народів світу, в першу чергу європейських, а також умінь застосовувати знання на практиці.

Головним завданням дисципліни є:

- визначення понятійного апарату, принципів та методів дослідження історії, аналіз особливостей розвитку світового історичного процесу;
- викладання та аналіз історичних подій минулого і сьогодення у контексті особливостей та характерних рис розвитку державно – політичних і конфесійно-культурних систем народів і країн;
- відображення історичного досвіду державотворення, мислення і способу дій державних діячів, політиків, широкого загалу людей;
- формування у студентів власного погляду на ті чи інші події та явища новітньої історії;
- виховання засобами історії, сучасного громадянина України, який поважає народи інших країн, толерантно ставиться до людей іншої раси, іншої мови, іншого віросповідання, їхніх думок, поглядів, переконань;

У студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

Хронологічні

- вміння орієнтуватися в історичному часі;
- вміння розглядати суспільні явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу;
- здатність співвідносити історичні події, явища з періодами, орієнтуватися в науковій періодизації історії;
- готовність використовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу.

Просторові:

- вміння орієнтуватися в історичному просторі;
- здатність співвідносити розвиток історичних явищ і процесів з географічним положенням країн та природними умовами;
- готовність користуючись картою, пояснювати причини і наслідки історичних подій, процесів вітчизняної та всесвітньої історії, основні тенденції розвитку міжнародних відносин; характеризувати, історичний процес та його регіональні особливості.

Інформаційні:

- вміння працювати з джерелами історичної інформації;
- здатність користуватися довідковою літературою, Інтернетом тощо для самостійного пошуку інформації;
- здатність систематизувати історичну інформацію, складаючи таблиці, схеми, різні типи планів;
- готовність самостійно інтерпретувати зміст історичних джерел;
- здатність виявляти різні точки зору, визнавати і сприймати таку різноманітність;
- готовність критично аналізувати, порівнювати та оцінювати історичні джерела, виявляти тенденційну інформацію й пояснювати її необ'єктивність.

Аксіологічні:

- вміння формулювати оцінки і версії історичного руху й розвитку;
- готовність порівнювати й оцінювати факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначати власну позицію щодо суперечливих питань історії;
- здатність виявляти інтереси, потреби, протиріччя в позиціях соціальних груп і окремих осіб та їх роль в історичному процесі, тенденції і напрями історичного розвитку;
- готовність оцінювати різні версії й думки про минулі історичні події, визнаючи можливість необ'єктивності окремих джерел.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Світ в 1900-1945 рр.

Вступ. Тема 1. Світ на початку 20ст.

Лекція 1-2. Вступ. Світ на поч. ХХ ст. (2 год.)

Періодизація світового розвитку ХХ століття.

Визначальні тенденції світового розвитку в 1914-1939 роках (економічний, технічний та інтелектуальний процес, революції, національно-визвольні та соціальні рухи, Перша світова війна, розпад імперії, встановлення тоталітарних режимів у ряді країн світу, протистояння демократії та тоталітаризму).

Основні поняття теми: новітня історія, світова війна, національно-демократична революція, революція, імперія, тоталітаризм, авторитаризм, диктатура.

Тема 2. Перша Світова війна 1914-1918.

Лекція 3-4. Початок Першої світової війни. Стратегічні плани противників.

Кампанії 1914-1916 рр. (2 год.)

Початок Першої світової війни. Липнева криза 1914 р. в міжнародних відносинах. Австро-сербський конфлікт. Вступ у війну Німеччини, Австро-Угорщини, Росії, Франції, Англії. Стратегічні плани противників. План Шліффена та його крах. Бойові дії 1914 р.

Кампанії 1915-1916 років. Брусиловський прорив. Бойові дії в 1916 р. Верденська битва. Контрнаступ військ на р. Соммі. Підводна війна.

Основні поняття теми: Перша світова війна, ультиматум, план Шліффена, бліцкриг, Четвертий союз, позиційна війна, підводна війна, «Верденська м'ясорубка», Брусиловський прорив.

Лекція 5-6. Події 1917-1918 рр. Закінчення війни. Масштаби втрат та руйнувань. (2 год.)

Події 1917-1918 років. Вплив революції в Росії на хід війни. Вступу війну США. Воєнні дії на Західному фронті. Поразки російських військ. Антивоєнні виступи. Революційні події в Німеччині та розпад Австро-Угорщини. Закінчення війни. Комп'єнське перемир'я. Поразка Німеччини та її союзників. Масштаби втрат і руйнувань.

Основні поняття теми: революція, прелімінарне перемир'я.

Тема 3. Післявоєнне облаштування світу.

Лекція 7-8. Співвідношення сил на світовій арені після Першої світової війни.

Версальський договір. Утворення Ліги Націй (2 год.)

Співвідношення сил на світовій арені після Першої світової війни. Паризька конференція 1919 року. "Українське" питання на конференції. Версальський договір. Утворення Ліги Націй. Недосконалість Версальської системи договорів. Вашингтонська конференція 1921-1922 рр. Спроби перегляду повоєнних договорів у 20-х рр. Генуезька конференція 1922 р. Рішення Гаазької, Лозанської та Локарнської конференції. Пакт Бріана-Келлога.

Основні поняття теми: «14 пунктів Вільсона», мандатна система, репарації, анексія, контрибуція, Рейнська демілітаризована зона, Ліга Націй, план Дауеса, план Юнга, пакт Бріна-Келлога, «Угода 4-х держав», «Угода 5-ти держав», «Угода 9-ти держав», Версальсько-Вашингтонська система.

Тема 4. Період повоєнної кризи та революцій (1917-1923)

Лекція 9-10. Формування тоталітарних режимів: фашизм, нацизм, комунізм (2 год.)

Лібералізм та консерватизм, їх пріоритети і соціальна база.

Комуністичний рух. Утворення, цілі й тактика комуністичних партій. Комінтерн.

Стосунки компартії з соціал-демократією.

Фашизм і націонал-соціалізм (націоналізм). Походження, ідейні засади й соціальна база італійського фашизму та німецького націонал-соціалізму.

Національно-визвольний рух. Його форми і методи боротьби.

Робітничий і соціалістичний рух. Роль профспілок після Першої світової війни.

Страйкова боротьба. Соціалістичні та соціал-демократичні партії. Соціалістичний робітничий Інтернаціонал.

Основні поняття теми: лібералізм, консерватизм, комуністичний рух, комунізм, фашизм, нацизм, соціальна база, революція, національно-визвольний рух, робітничий рух, соціалістичний рух, Комінтерн.

Семінар 1. Суспільно-політичні рухи: пріоритети, соціальна база, форми і методи боротьби. (2 год.)

Лекція 11-12. Росія – СРСР. Російська революція 1917 р., її причини та початок.

Утворення Тимчасового уряду та його внутрішня і зовнішня політика. Серпневий заколот військових (2 год.)

Росія – СРСР. Російська революція 1917 р., її причини та початок. Утворення Тимчасового уряду та його внутрішня і зовнішня політика. Причини та характер Лютневої революції 1917 р. Зречення Миколи II. Утворення Тимчасового уряду та його внутрішня і зовнішня політика. Серпневий заколот військових. Вплив на внутрішню ситуацію в Росії Першої світової війни.

Основні поняття теми: Тимчасовий уряд, двовладдя, Лютнева революція, Петроградська Рада робітничих і солдатських депутатів.

Лекція 13-14. Жовтневі події 1917 р. Встановлення влади більшовиків. В.Ленін, Л.Троцький та ін. Розгін установчих зборів (2 год.)

Початок Жовтневої соціалістичної революції. Другий Всеросійський з'їзд Рад. В. Ленін, Л. Троцький та ін. Жовтневі події 1917 р. у Петрограді. Встановлення влади більшовиків. Розгін Установчих зборів.

Основні поняття теми: диктатура, більшовики, комунізм, РСДП(б), Рада Народних Комісарів (РНК), Установчі збори.

Семінар 2. Російська революція 1917 р. Встановлення влади більшовиків

Лекція 15-16. Громадянська війна в Росії: причини, найголовніші події, наслідки. Економічна політика більшовиків у 1917-1920 рр. Нова економічна політика (НЕТ). Проголошення СРСР. Й. Сталін. Тоталітарний характер сталінського режиму (2 год.)

Національно-визвольний рух та утворення незалежних держав. Громадянська війна в Росії: причини, найголовніші події, наслідки. Терору роки громадянської війни. Економічна політика більшовиків у 1917-1920 роках. Політика «Воєнного комунізму». Нова економічна політика (НЕП); причини введення, наслідки.

Проголошення СРСР. Й. Сталін. Тоталітарний характер сталінського режиму. Індустриалізація. Колективізація. Суспільно політична обстановка в 20-30-х роках. Масовий терор.

Основні поняття теми: громадянська війна, національно-визвольний рух, терор, інтервенція, «білі», «червоні», «Воєнний комунізм», продрозверстка, НЕП, продподаток,

Тема 5. Період стабілізації в Європі та в Північній Америці (1924-1929 рр.)

Лекція 17-18. Індустріальні країни Європи та Америки (1924-1929 рр.) США, Велика Британія, Франція у 1924-1929 рр.; соціально-економічне становище та внутрішня політика (2 год.)

Сполучені Штати Америки. Зміна статусу США у світі після Першої світової війни. Період "проспериті" ("процвітання"). Робітничий рух.

Великобританія. Соціально-економічне становище країни після Першої світової війни. Внутрішня політика кабінету Д. Ллойд Джорджа та консервативних урядів. Особливості британського тред-юніонізму.

Франція. Наслідки Першої світової війни для Франції. Соціальні конфлікти. Країна в період стабілізації (1924-1929). Лівий блок при владі. Прояви економічної депресії. Прихід до влади і політика уряду Народного фронту. Е Даладье.

Основні поняття теми: «проспериті», «Новий курс», «Велика депресія», світова економічна криза, консерватори, лейбористи, коаліційний уряд, тред-юніони, Британська співдружність націй, радикали, Народний фронт.

Лекція 19-20. Країни Центральної і Східної Європи (1924-1929 рр.) Польща, Чехословаччина, Угорщина 1919-1939 рр. Утворення незалежних держав та особливості їх економічного та політичного розвитку (2 год.)

Польща. Встановлення державної незалежності Польщі. Польське питання на Паризькій мирній конференції. Польсько-більшовицька війна 1920 р. Ю.Пілсудський. Становище українського населення. Польсько-українське протистояння. Режим "санациї" (оздоровлення).

Чехословаччина. Утворення Чехословаччини. Визначення кордонів. Включення Закарпаття до складу Чехословаччини. «Судетська проблема». Становище українського населення.

Угорщина. Революція 1918 р. Доба Угорської радянської республіки.

Основні поняття теми: «лінія Керзона», держаний переворот, начальник держави, режим «санациї», унітаризм, «судетська проблема», «Мюнхенська угода», «пацифікація», революція, радянська влада, диктатура.

Тема 6. Світ у період економічної кризи 1929-1933 рр. та подолання її наслідків.

Лекція 21-22. Світова економічна криза 1929-1933.США та Велика Британія – шляхи подолання кризових явищ. Німеччина, Італія, Іспанія у 1929-1933 рр.

Встановлення фашистської диктатури (2 год.)

Світова економічна криза 1929-1933 рр.(Велика депресія). США.Новий курс ФД.Рузельта.Велика Британія.Уроки кризи. Внутрішня і зовнішня політика. Німеччина. Встановлення нацистської диктатури. А. Гітлер. Внутрішня політика режиму.

Італія. Встановлення фашистської диктатури. Б. Муссоліні.

Іспанія. Революція 1931 р. Уряд Народного фронту. Громадянська війна 1936-1939 років. Встановлення диктатури Ф. Франко.

Основні поняття теми: фашизм, нацизм, тоталітаризм, дуче, фюрер, диктатура, демагогія, революція, громадянська війна, конституція, Веймарська республіка, Третій рейх, гестапо, антисемітизм, Народний фронт, авторитарний режим, криза, Велика депресія.

Семінар 3. Основні риси соціально-економічного та політичного розвитку індустріальних країн Європи та Америки 1919-1939 рр. (2 год.)

Лекція 23-24. Індустріалізація, Колективізація. Суспільно-політична обстановка в 1920-1930 рр. Масовий терор. СРСР у 1919-1939 рр. Розбудова соціалістичного ладу (2 год.)

Кінець 20-х рр. згортання Сталіним НЕПу і повернення до командного методу управління економікою. XIV з'їзд ВКП(б), затвердження першого п'ятирічного плану розвитку господарства з 1928/29 рр. по 1932/33 рр. Підсумки індустріалізації. XV з'їзд ВКП(б) – 1927 р. взяв курс на колективізацію сільського господарства. Причини проведення колективізації. Результати та наслідки колективізації. Масовий терор.

Основні поняття теми: індустріалізація, колективізація, колгоспи, репресії, терор, розкуркулення, розселення.

Семінар 4. СРСР в 1920-х рр. (2 год.)

Лекція 25-26. Японія. Соціально-економічне становище населення. Індія: національно-визвольний рух після Першої світової війни. Країни Південно-Східної Азії та Середнього і Близького Сходу у 20-30 рр. (2 год.)

Японія. Наслідки Першої світової війни для Японії. Мілітаризація країни. Соціально-економічне становище населення. Демократичний рух.

Індія. Національно-визвольний рух після Першої світової війни. М. Ганді. Кампанія громадянської непокори. Ставлення різних політичних сил країни до проблеми деколонізації та майбутнього країни.

Країни Південно-Східної Азії. Національно-визвольний рух в Індокитаї, Бірмі та Індонезії.

Країни Середнього і Близького Сходу. Здобуття незалежності Афганістаном. Іран у міжвоєнний період. Реза-хан. Революція в Туреччині. Ататюрк. Арабський світ. Палестинська проблема.

Основні поняття теми: національно-визвольний рух, колонія, метрополія, імперія, «рік Африки», конституційна монархія, «економічне диво», колоніалізм, апартеїд.

Тема 7. Назрівання Другої світової війни.

Лекція 27-28. Міжнародні відносини в 1930-і роки. Зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу. Виникнення двох вогнищ війни (2 год.)

Зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу. Вектори зовнішньої політики США. Загострення англо-німецьких і англо-японських суперечностей. Франко-німецькі відносини. Відмова Німеччини від дотримання статей Версальського договору. Експансіоністські претензії Італії. Зовнішньополітична доктрина СРСР. Радянсько-французький та радянсько-чехословацький пакти 1935 р.

Виникнення двох вогнищ війни. Зростання агресивності Японії. Підготовка Німеччини до війни. Діяльність Ліги Націй в умовах нарощання воєнної небезпеки.

Основні поняття теми: «умиротворення агресора», Антикомінтернівський пакт, Мюнхенська угода, вісь Берлін-Рим-Токіо, Ліга Націй, агресія.

Лекція 29-30. Вісь: Берлін-Рим-Токіо. Політика умиротворення агресорів. Радянсько-німецький пакт від 23 серпня 1939 р. (2 год.)

Консолідація сил агресорів. Напад Італії на Ефіопію. Вторгнення Японії до Центрального Китаю. Вісь: Берлін-Рим-Токіо. Політика умиротворення агресорів. Захоплення Німеччиною Австрії. Мюнхенська угода й розчленування Чехословаччини.

Переддень війни. Ліквідація Чехословацької держави. Німецькі претензії до Литви і Польщі. Радянсько-німецьке зближення. Англо-франко-радянські переговори 1939 р. Радянсько-німецький пакт від 23 серпня 1939 року та таємний додатковий протокол до нього. Вплив угоди на подальший розвиток подій у світі.

Основні поняття теми: Утворення союзу агресивних держав, аншлюс Австрії, розчленування Чехословаччини, реакційний режим, гаранти незалежності, «протекторат Богемії та Моравії», пакт Ріббентропа-Молотова, радянсько-німецький договір, таємні протоколи, «четвертий поділ» Польщі.

Тема 8. Друга світова війна (1939-1945). Світ у роки Другої світової війни

Лекція 31-32. Друга світова війна (1939-1945). Напад Німеччини на Польщу. Вступ Червоної армії в Західну Україну та Західну Білорусію. Включення до Радянського Союзу Північної Буковини, Бессарабії, Латвії, Литви та Естонії. Радянсько-фінська війна (2 год.)

Початок війни. Події вересня 1939 – червня 1941 років. Причини, характер та періодизація Другої світової війни. Напад Німеччини на Польщу. Вступ Червоної армії в Західну Україну та Західну Білорусію і приєднання їх до СРСР. Включення до Радянського Союзу Північної Буковини, Бессарабії, Латвії, Литви та Естонії. Радянсько-фінська війна. Загарбання Німеччиною Данії, Норвегії, Бельгії, Нідерландів. Розгром Франції. Агресія на Балканах.

Основні поняття теми: демократія, тоталітаризм, націоналізм, тероризм, «дивна війна», план «Вайс».

Лекція 33-34. Воєнні дії в середині 1941-1942 років. План «Барбаросса». Напад Німеччини на СРСР. Створення антигітлерівської коаліції. Початок бойових дій на Тихому океані. Війна в Північній Африці (1941-1942 pp.) (2 год.)

Воєнні дії в середині 1941-1942 років. План «Барбаросса». Напад Німеччини на СРСР. Створення антигітлерівської коаліції. Переїзд подій на радянсько-німецькому фронти. Причини поразок радянських військ. Напад Японії на Перл-Харбор і початок бойових дій на

Тихому океані. Війна в Північній Африці. Битва за Москву. Поразки радянських військ у 1942 р.

Основні поняття теми: Велика Вітчизняна війна, план «Барбаросса», антигітлерівська коаліція, групи армій «північ», «центр», «південь», авторитарно-тиранічний режим Сталіна.

Лекція 35-36. Перебіг війни в 1943 році. Сталінградська битва, її наслідки та значення. Капітуляція Італії. Тегеранська конференція (2 год.)

Перебіг війни в 1943 році. Сталінградська битва, її наслідки та значення. Розгром німецьких військ на Орловсько-Курській дузі. Висадка англо-американських військ у Сицилії. Капітуляція Італії. Тегеранська конференція, її рішення та значення.

Основні поняття теми: корінний перелом, операція «Цитадель».

Семінар 5. Окупаційний Режим у поневолених країнах Голокост Рух Опору (2 год.)

Лекції 37-38. Воєнні дії у 1944 році. Визволення території СРСР. Відкриття Другого Фронту в Європі. Успіхи англо-американських військ на Тихому океані та в Європі (2 год.)

Воєнні дії у 1944 році. Наступальні операції Червоної армії. Визволення території СРСР, перенесення воєнних дій у Центральну та Східну Європу. Відкриття Другого Фронту в Європі. Успіхи англо-американських військ на Тихому океані та в Європі.

Внутрішнє становище та життя населення у США, Великобританії, Франції, СРСР, Німеччині та Японії.

Основні поняття теми: другий фронт, «визвольна місія радянських військ», капітуляція.

Лекція 39. Завершення та підсумки війни. Військова поразка та капітуляція Німеччини. Розгром Японії. Підсумки та уроки Другої світової війни (1 год.)

Завершення та підсумки війни. Кримська (Ялтинська) конференція. Військова поразка та капітуляція Німеччини. Берлінська (Потсдамська) конференція та її рішення. Розгром Японії. Підсумки та уроки Другої світової війни.

Світ після Другої світової війни: загальні тенденції. Зміни у світі внаслідок Другої світової війни. Створення ООН. Мирні договори з колишніми союзниками Німеччини у війні. Формування постіндустріального суспільства. Ліквідація колоніалізму, створення і розвиток незалежних держав. Нове співвідношення сил у світі внаслідок краху комуністичних режимів у Центральній і Східній Європі та після розпаду СРСР.

Семінар 6. Джерела перемоги радянського народу над фашизмом (2 год.)

Розділ II. Період з 1945 р. до наших днів

Тема 9. США і Канада та Латинська Америка (1945-початок ХХІ ст.)

Лекція 40-41. США в 1945-1960 роках. Особливості економічного розвитку. США в 60-70 роках. «Рейганоміка». Економічне піднесення 80-90-х рр. (2 год.)

США в 1945-1960 роках. Зміцнення міжнародного статусу США внаслідок Другої світової війни. Наростання консервативних тенденцій у внутрішньополітичному житті. Особливості економічного розвитку.

США в 60-70 роках. Політика адміністрацій Дж. Кеннеді та Л. Джонсона. (Стан економіки; Карибська криза. Війна в Індокитаї. Рух за громадянські права.). Депресія 1974-1975 років. Другий етап науково-технічної революції.

США в 80-90 роках. Президентство Р. Рейгана, «Рейганоміка», зовнішньополітична стратегія. Економічне піднесення 80-90-х років. Політичний курс Б. Клінтона. Зростання ролі США у міжнародних відносинах після розпаду СРСР і комуністичного блоку. Українці в США. Українсько-американські відносини.

Основні поняття теми: президентська республіка, «справедливий курс», доктрина «стримування комунізму», «маккартизм», «план Маршалла», федерація, неолібералізм, економічна криза, депресія, неоконсерватизм, «Рейганоміка».

Лекція 42-43. Канада в другій половині ХХ ст. Проблема Квебеку. Зовнішня політика, встановлення відносин з Україною (2 год.)

Канада. Політика ліберальної та консервативної партій після Другої світової війни. Проблема Квебеку. Конституційна реформа 1982 р. Соціально-економічний розвиток країни у 80-90-ті роки. Зовнішня політика, встановлення відносин з Україною. Українці в Канаді.

Основні поняття теми: конституційна монархія, федерація, діаспора, сепаратизм.

Лекція 44-45. Прискорення економічного розвитку. Нестабільність політичного життя регіону. Кубинська революція 1959 р. Ф. Кастро (2 год.)

Прискорення економічного розвитку латиноамериканських країн під час Другої світової війни і в післявоєнні роки. Нестабільність політичного життя країн регіону: втручання іноземних держав, військові перевороти, диктаторські режими.

Кубинська революція 1959 року. Ф. Кастро. Економічні труднощі 80-90-х років. Ліквідація військово-диктаторських режимів і відновлення конституційного ладу в ряді країн регіону. Інтеграційні процеси в регіоні. Українці в країнах регіону.

Основні поняття теми: експортноорієнтована економіка, демократизація, революція.

Тема 10. Країни Західної Європи (1945 - початок ХХІ ст.)

Лекція 46-47. Особливості суспільно-політичного та економічного розвитку країн Західної Європи в 40-90-ті роки. План Маршалла (2 год.)

Особливості суспільно-політичного та економічного розвитку країн Західної Європи в 40-90-ті роки. План Маршалла та відбудова економіки.

Європейська інтеграція.

Великобританія. Ліквідація Британської колоніальної імперії. Консервативні уряди М. Тетчер і Дж. Мейджора, їх соціально-економічна стратегія. Вибори 1997 року і прихід до влади лейбористського кабінету Т. Блейра. Зовнішньополітичні пріоритети Великобританії. Українці в Британії. Українсько-британські відносини.

Франція. Співвідношення політичних сил після визволення. Політична боротьба в 40-50-х роках. Ш. Де Голль. Зовнішньополітична доктрина Франції. Взаємини Франції з Україною.

Основні поняття теми: європейська інтеграція, спільний ринок, Європейський Союз, план Маршалла, обмежена монархія, тетчеризм, парламентська республіка, президентська республіка, унітарна держава, Четверта та П'ята республіки.

Лекція 48-49. Особливості соціально-політичного та економічного розвитку Німеччини та Італії 1940-1990 рр. Українсько-німецькі та українсько - італійські відносини (2 год.)

Німеччина. Розкол Німеччини на ФРН і НДР. Західнонімецьке «економічне диво». Об'єднання Німеччини. Економічні і соціальні здобутки та проблеми 90-х років. Німеччина на міжнародній арені. Українсько-німецькі відносини.

Італія. Політична боротьба в країні після визволення. Політика лівоцентристських і правоцентристських урядів у 60-70-х роках. Наростання політичної нестабільності. Італія у 80-90-х роках. Українсько-італійські відносини.

Основні поняття теми: федерація, «економічне диво», парламентська республіка, ландтаг, бундестаг, бундесрат, «нова східна політика», парламентська республіка, унітарна держава, коаліційний уряд.

Тема11. Країни Центральної та Східної Європи (1945-початок ХХ 1ст.)

Лекція 50-51. Встановлення радянського домінування в східноєвропейських державах.

Встановлення комуністичних режимів «народної демократії». РЕВ. ОВД (2 год.)

Встановлення радянського домінування в східноєвропейських країнах. Встановлення комуністичних режимів. «Національна демократія». Відносини в середині радянського блоку. РЕВ. ОВД.

Основні поняття теми: комуністичний режим, комунізм, «національна демократія», «радянізація», «соціалістичний табір», РЕВ, ОВД, тоталітарний режим.

Семінар 7. Революції кінця 1980 – поч. 1990-х рр. у країнах Центральної та Східної Європи. Югославія. Нові південнослов'янські держави (2 год.)

Лекція 52-53. СРСР в (1945-1953). Відбудова господарства. Суспільно-політичне життя.

Смерть Й. Сталіна і боротьба за владу в середині верхівки компартії (2 год.)

СРСР в (1945-1953). Повоєнна розруха в країні. Відбудова господарства. Суспільно-політичне життя. Смерть Й. Сталіна і боротьба за владу в середині верхівки компартії.

Повоєнна відбудова господарства СРСР. Зовнішня та внутрішня політика Й. Сталіна. Життєвий рівень населення. Завдання та труднощі повоєнної відбудови.

Основні поняття теми: сталінізм, жданівщина, шовінізм, репресії, депортация.

Лекція 54-55. СРСР (1953-1964). «Відлига». Роки «застою» (1964-1985). Суспільно-політичне життя. Дисидентський рух (2 год.)

«Відлига» (1953-1964). Лібералізація суспільно-політичного життя. М. Хрущов. Спроби економічних реформ. Зміни у зовнішній політиці.

Роки «застою» (1964-1985). Усунення від влади М. Хрущова. Л. Брежнєв. «Косигінська» реформа та її результати. Падіння темпів економічного розвитку. Суспільно-політичне життя. Дисидентський рух. Зовнішня політика.

Основні поняття теми: лібералізація, реформа, культ особи, «відлига», «розвинутий соціалізм», роки «застою», «косигінська» реформа, «доктрина Брежнєва», дисидентство, дисидент, Гельсінська угода, цензура.

Семінар 8. СРСР в 1953-1985 рр. М. Хрущов. Л. Брежнєв (2 год.)

Лекція 56-57. СРСР в 1985-1991 рр. «Перебудова». Політика «голосності». Лібералізація соціального і культурного життя (2 год.)

«Перебудова» та розпад СРСР (1985-1991). Прихід до влади нового партійного керівництва на чолі з М. Горбачовим. Курс на «прискорення» суспільно-політичного розвитку. Політика «голосності». Лібералізація суспільного та культурного життя. Посилення

національних рухів і політичної боротьби в країні. Зрушення в зовнішній політиці. Серпневий заколот 1991 року. Розпад СРСР.

Основні поняття теми: «перебудова», «гласність», «прискорення», «нове мислення», путч.

Лекція 58-59. Посилення національних рухів і політичної боротьби в СРСР. Зрушення в зовнішній політиці (2 год.)

Росія в 1991 – наприкінці 90-х років. Перехід до ринкової економіки. Політична криза 1993 року. Взаємини центру та регіонів. Зовнішня політика. Війна в Чечні та її наслідки. Українці в Росії. Українсько-російські відносини.

Відновлені та нові незалежні держави: початок самостійного життя 1991 – кінець 90-х років. Соціально-економічне та політичне становище Прибалтійських країн, Білорусі, Молдови, держав Закавказзя та Центральної Азії. Міжнародні суперечності. Збройні локальні конфлікти. Нові незалежні держави на міжнародній арені, їх відносини з Україною.
Основні поняття теми: політична криза, приватизація, суверенітет,

Лекція 60-61. Серпневий заколот 1991 в СРСР. Розпад СРСР. Росія в 1990-х рр. Перехід до ринкової економіки (2 год.)

Спроба державного перевороту 19 серпня 1991 р. Мета путчу. Дії та роль президента Російської Федерації Б. Єльцина. Наслідок спроби перевороту – швидкий і остаточний розпад СРСР. Вересень 1991 р. – СРСР визнав незалежність Литви, Латвії та Естонії. Референдум в Україні 1 грудня 1991 р. Акт про незалежність України. 7-8 грудня 1991 р. – Біловезька Пуща. Створення СНД. Ташкентський договір.

Основні поняття теми: заколот, СНД, референдум, незалежність.

Семінар 9. Розпад СРСР. Причини і наслідки розпаду СРСР (2 год.)

Лекція 62. Відновлення та виникнення нових незалежних держав на терені СРСР. СНД.

Соціально-економічне і політичне становище в нових незалежних державах (1 год.)

Відновлені та нові незалежні держави: початок самостійного життя 1991 – кінець 90-х років. Соціально-економічне та політичне становище Прибалтійських країн, Білорусі, Молдови, держав Закавказзя та Центральної Азії. Міжнародні суперечності. Збройні локальні конфлікти. Нові незалежні держави на міжнародній арені, їх відносини з Україною.
Основні поняття теми: «проросійська» політика, «проукраїнська» політика, «цивілізоване розлучення», «східна українська діаспора», політична нестабільність, сепаратизм.

Семестрова контрольна робота (1 год.)

Тема 12. Країни Азії та Африки (друга пол. ХХ ст. - початок ХХІ ст.)

Лекція 63-64. Національно-визвольний рух і крах колоніалізму. Розпад колоніальної системи. Деколонізація. Становлення і розвиток нових індустріальних країн Сходу.

Японія. Китай. Індія (2 год.)

Національно-визвольний рух і крах колоніалізму. Особливості розвитку країн Сходу в 40-90-ті роки. Розпад колоніальної системи. Етапи деколонізації. Шляхи розвитку незалежних держав. Становлення і розвиток нових індустріальних країн Сходу. Труднощі економічного розвитку молодих держав. Міжнародні об'єднання країн Азії та Африки. Відносини України з державами Азії та Африки.

Японія. Сан-Франциський мирний договір. Японське «економічне диво». Внутрішня та зовнішня політика урядів ліберально-демократичної партії.

Китай. Проголошення КНР. Культ особи Мао Цзедуна. Соціально-економічні експерименти комуністів Китаю. Смерть Мао Цзедуна і боротьба за владу. Реформи Ден Сяопіна. КНР на міжнародній арені.

Індія. Перемога народів Індії в боротьбі за незалежність. Курс Дж. Неру у внутрішній і зовнішній політиці. Уряд Індіри Ганді. Розвиток Індії у 80-90-х роках. Зовнішня політика. *Основні поняття теми:* національно-визвольний рух, колонія, метрополія, імперія, колонізація, деколонізація, індустріальна країна, «рік Африки», рух неприєднання.

Лекція 65-66. Країни Азії. Індокитай. Камбоджа. Іран. Афганістан та ін. утворення держави Ізраїль. Країни Африки: здобуття незалежності народами континенту; економічний і політичний розвиток країн Африки у 1990-х рр.

(2 год.)

Країни Південно-Східної Азії. Національно-визвольна боротьба у французькому Індокитаї. Американо-в'єтнамська війна. «Червоні кхмери» у Камбоджі та їхня модель комунізму. Економічний розвиток країн Південно-Східної Азії. АСЕАН.

Країни Близького і Середнього Сходу. Найважливіші події післявоєнного розвитку Ірану, Пакистану, Афганістану. Утворення держави Ізраїль. Виникнення і загострення близькосхідної проблеми.

Країни Африки. Здобуття незалежності народами континенту. Крах апартеїду на півдні Африки. Економічний та політичний розвиток країн Африки у 90-х роках. Проблеми «Чорного» континенту.

Основні поняття теми: імперія, колонізація, деколонізація, індустріальна країна, «рік Африки», апартеїд.

Тема 13. Міжнародні відносини (1945р.-початок ХХ 1ст.)

Лекція 67-68. Поділ світу на два блоки (1940-1950-ті рр.) Початок «холодної війни». НАТО і «Варшавський договір». Курс на розрядку міжнародної напруженості (1970-ті – перша пол. 1980-х рр.) Кінець «холодної війни» (2 год.)

Поділ світу на два блоки (друга половина 40-х - перша половина 50-х років). Початок «холодної війни». Доктрина Трумена. Протистояння НАТО і Варшавського договору. Перші воєнні сутички. Війна в Кореї. Рух за мир.

Спроби повороту від «холодної війни» до співробітництва (друга половина 50-60-х років). Проблеми роззброєння. Карибська криза. Договір про заборону випробувань ядерної зброї. Палестинська проблема. Втручання наддержав у внутрішні справи інших країн. Становлення руху неприєднання.

Курс на розрядку міжнародної напруженості та його зрыв (70-і перша половина 80-х років). Нормалізація відносин ФНР із країнами Центральної та Східної Європи. Радянсько-американські угоди. Наради з питань безпеки та співробітництва в Європі. Проблеми мирного врегулювання конфліктів на Сході. Радянсько – афганська війна.

Кінець "холодної війни" (друга половина 80-90-ті роки). Переход від конфронтації до співробітництва в міжнародній політиці. Американо-радянські угоди. Нова роль центрально-і східноєвропейських держав на міжнародній арені. Проблема врегулювання конфліктних ситуацій у світі. Внесок України в поліпшення загальної атмосфери безпеки у світі.

Основні поняття теми: міжнародні відносини, «доктрина Трумена», «холодна війна», ОВД, НАТО, економічна війна, гонка озброєнь, технологічна блокада, карибська криза, палестинська проблема, рух неприєднання.

Семінар 10. Від «холодної війни» до розрядки міжнародної напруженості (1940-1990 рр.) (2 год.)

Тема 14. Розвиток світової культури (1945 р. - початок ХХІ ст.). Глобальні проблеми людства.

Лекція 69-70. Вплив суспільно-політичних та економічних змін у світі на розвиток культури. Розвиток основних галузей культури та науки зарубіжного світу у ХХ ст. (2 год.)

Суспільно-політичні та економічні зміни у світі, їх вплив на розвиток культури. Загальна характеристика напрямів розвитку культури в ХХ ст. Проблеми розвитку освіти в зарубіжних країнах. Відмінності в розвитку культури в демократичних і тоталітарних державах. Розвиток освіти в індустриальних державах. Технізація і комп'ютеризація освіти. Проблеми освіти в країнах, що розвиваються, і основні шляхи їх розв'язання.

Розвиток науки. Вдосконалення системи освіти. Найважливіші досягнення науки. Відкриття А. Ейнштейна, Н. Бора, В. Резерфорда, М. Планка, З. Фрейда, та ін. Технічний процес.

НТР, наукові відкриття. Поява нових галузей наук. Інтеграція науки і виробництва. Загальні тенденції в розвитку науки і найважливіші досягнення в освоєнні космосу, здобутки в галузі фізики, математики, хімії, біології, медицини. Гуманітарні науки, їх розвиток і роль в утвердженні загальнолюдських цінностей. Роль науки у розв'язанні глобальних проблем сучасності.

Література. Основні напрями в розвитку світової літератури. Творчість Р. Тагора, Р. Ролана, А. Франса, Б. Шоу та ін. Основні тенденції і напрями в розвитку літератури зарубіжних країн у повоєнні роки. Провідна тематика творів. Особливості розвитку літератури окремих країн. Лауреати Нобелівської премії в галузі літератури.

Образотворче мистецтво, музика, театр, кіно, архітектура. Основні ідеї і напрями розвитку мистецтва в першій половині ХХ ст. Реалізм, кубізм, авангардизм, сюрреалізм тощо. Основні течії в образотворчому мистецтві. Театральне мистецтво, його особливості. Особливості архітектурного будівництва. Досягнення сучасного кіно. Розвиток музичної культури зарубіжних країн.

Розвиток фізкультури і спорту. Основні тенденції в розвитку фізкультури і спорту в післявоєнному світі. Перехід до цілеспрямованої організації фізкультури і спорту. Фізичне виховання в індустриальних державах і країнах, що розвиваються. Розвиток олімпійського руху.

Світ на межі двох тисячоліть. Загальна характеристика глобальних проблем сучасності (екологічні, військово-політичні, економічні, етнічні). Шляхи їх вирішення.

Основні поняття теми: глобальні проблеми, « масова культура », екологічні проблеми, проблема ресурсів.

Семінар 11. Країни Західної та Східної Європи (друга пол. ХХ ст.) Узагальнююче заняття (2 год.)

Навчально-методична карта дисципліни "ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ"

На рік: Разом: 104 год., лекції – 71 год., семінарські заняття – 20 год., самостійна робота-11 год.

I семестр: Разом: 51 год., лекції – 39 год., семінарські заняття – 12 год., с.р. - 6 год.

Розділ Назва розділу	Розділ I Світ в 1900-1945 pp.											
Лекції	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-16	17-18	19-20	21-22	
Дати												
Теми лекцій												
Семінар 1. Сучасні політичні рухи: пріоритети, соціальна база, форми і методи боротьби. (2 год.)	Вступ. Світ на поч. ХХ ст. (2 год.)	Початок Першої світової війни. Стратегічні плани противників. Кампанії 1914-1916 pp. (2 год.)	Події 1917-1918 pp. Закінчення війни. Масштаби втрат та руйнувань. (2 год.)	Співвідношення сил на світовій арені після Першої світової війни. Версальський договір. Утворення Ліги Націй. (2 год.)	Формування тоталітарних режимів: фашизм, нацизм, комунізм. (2 год.)	Росія – СРСР. Російська революція 1917 р., її причини та початок. Утворення Тимчасового уряду та його внутрішня і зовнішня політика. Серпневий заколот військових. (2 год.)	Жовтневі події 1917 р. Встановлення влади більшовиків. В.Ленін, Л.Троцький та ін. Розгін установочних зборів. (2 год.)	Семінар 2. Російська революція 1917 р. Встановлення влади більшовиків	Громадянська війна в Росії: причини, найголовніші події, наслідки. Економічна політика більшовиків у 1917-1920 рр. Нова економічна політика (НЕГ). Протогосподарення СРСР. Й. Сталін. Тоталітарний характер сталінського режиму. (2 год.)	Індустриальні країни Європи та Америки (1924-1929 pp.) Польща, Чехословаччина, Угорщина 1919-1939 pp. Утворення незалежних держав та особливості їх економічного та політичного розвитку. (2 год.)	Країни Центральної і Східної Європи (1924-1929 pp.) США, Велика Британія, Франція у 1924-1929 pp.; соціально-економічне становище та внутрішня політика. (2 год.)	Світова економічна криза 1929-1933. США та Велика Британія – шляхи подолання кризових явищ. Німеччина, Італія, Іспанія у 1929-1933 pp. Встановлення фашистської диктатури. (2 год.)
Самостійна робота												

Табл. 6.1.

Розділ	Розділ I											
Назва розділу	Світ в 1900-1945 pp.											
Лекції	23-24	25-26	27-28	29-30	31-32	33-34	35-36	37-38	39			
Дати												
Теми лекцій	Індустриалізація, Колективізація. Суспільно-політична обстановка в 1920-1930 рр. Масовий терор. СРСР у 1919-1939 рр. Розбудова соціалістичного ладу. (2 год.)	Японія. Соціально-економічне становище населення. Індія: національно-визвольний рух після Першої світової війни. Країни Південно-Східної Азії та Середнього і Близького Сходу у 20-30 рр. (2 год.)	Міжнародні відносини в 1930-і роки. Зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу. Виникнення двох воєнниць війни (2 год.)	Вісі: Берлін-Рим-Токіо. Політика умиротворення апесорів. Радянсько-німецький пакт від 23 серпня 1939 р. (2 год.)	Друга світова війна (1939-1945). Напад Німеччини на Польшу. Вступ Червоної армії в Західну Україну та Західну Білорусію. Вклопчення до Радянського Союзу Північної Буковини, Бессарабії, Латвії, Литви та Естонії. Радянсько-фінська війна (2 год.)	Восени дії в середині 1941-1942 років. План «Барбаросса». Напад Німеччини на СРСР. Створення антигітлерівської коаліції. Початок бойових дій на Тихому океані. Війна в Північній Африці (1941-1942 рр.) (2 год.)	Перебіг війни в 1943 році. Сталінградська битва, її наслідки та значення. Капітуляція Італії. Тегеранська конференція. (2 год.)	Семінар 5. Окупаційний Режим у поневолених країнах. Голокост Руху Опору (2 год.)	Восні дії у 1944 році. Визволення території СРСР. Відкриття Другого Фронту в Європі. Успіхи англо-американських військ на Тихому океані та в Європі. (2 год.)	Завершення та підсумки війни. Військові поразки та капітуляція Німеччини. Розгром Японії. Підсумки та уроки Другої світової війни (1 год.)	Семінар 6. Імперела перемоги над фашизмом (2 год.)	
Самостійна робота	Семінар 3. Основні риси соціально-економічного та політичного розвитку індустриальних країн Європи та Америки 1919-1939 рр. (2 год.)	Семінар 4. СРСР в 1920-х рр. (2 год.)	Табл. 6.1.									

ІІ семестр: Разом: 42 год., лекції – 31 год., семінарські заняття – 10 год., с.р. – 5 год., семестрова контрольна робота – 1 год.

Розділ	Розділ II													
Назва розділу	Період з 1945 р. - до наших днів													
Лекції	40-41	42-43	44-45	46-47	48-49	50-51			52-53	54-55		56-57	58-59	
Дати														
Теми лекцій														
Теми семінарських занять	США в 1945-1960 роках. Особливості економічного розвитку. США в 60-70 роках. "Рейганоміка". Економічне піднесення 80-90-х років. (2 год.)	Канада в другій половині ХХ ст. Проблема Квебеку. Зовнішня політика, встановлення відносин з Україною (2 год.)	Приєднання економічного розвитку. Нестабільність політичного життя регіону. Кубинська революція 1959 р. Ф. Кастро. (2 год.)	Особливості суспільно-політичного та економічного розвитку країн Західної Європи в 40-90-ти роках. План Маршалла (2 год.)	Особливості соціально-політичного та економічного розвитку Німеччини та Італії 1940-1990 рр. Українсько-німецькі та українсько-італійські відносини (2 год.)	Встановлення радянського домінування в східноєвропейських державах. Встановлення комуністичних режимів «народної демократії». РЕВ. ОВД (2 год.)	Семінар 7 . Революції кінця 1980 – поч. 1990-х рр. у країнах Центральної та Східної Європи. Югославія. Нові південнослов'янські держави (2 год.)	СРСР в (1945-1953). Відбудова господарства. Суспільно-політичне життя. Смерть Й. Сталіна і боротьба за владу в середині верхівки компартії (2 год.)	СРСР (1953-1964). «Відщига». Роки «застою» (1964-1985). Суспільно-політичне життя. Дисидентський рух (2 год.)	Семінар 8 . СРСР в 1953-1985 рр. М. Хрущов. Л. Брежnev (2 год.)	СРСР в 1985-1991 рр. «Перебудова». Політика «голосності». Лібералізація соціального і культурного життя (2 год.)	Посилення національних рухів і політичної боротьби в СРСР 7Зрушения в зовнішній політиці (2 год.)		
Самостійна робота														

Таб. 6.1.

Розділ	Розділ II								
Назва розділу	Період з 1945 р. - до наших днів								
Лекції	60-61		62	63-64	65-66	67-68		69-70	
Дати									
Теми лекцій	Серпневий заколот 1991 в СРСР. Розпад СРСР. Росія в 1990-х рр. Переїзд до ринкової економіки (2 год.)		Відновлення та виникнення нових незалежних держав на терені СРСР. СНД. Соціально-економічне і політичне становище в нових незалежних державах. (1 год.)	Національно-визвольний рух і крах колоніалізму. Розпад колоніальної системи. Деколонізація. Становлення і розвиток нових індустриальних країн Сходу. Японія. Китай. Індія (2 год.)	Країни Азії. Індокитай. Камбоджа. Іран. Афганістан та ін. Утворення держави Ізраїль. Країни Африки: здобуття незалежності народами континенту; економічний і політичний розвиток країн Африки у 1990-х рр. (2 год.)	Поділ світу на два блоки (1940-1950-ri pp.) Початок «холодної війни». НАТО і «Варшавський договір». Курс на розрядку міжнародної напруженості (1970-ті – перша половина 1980-х рр.) Кінець «холодної війни». (2 год.)	Семінар 10. Від «холодної війни» до розрядки міжнародної напруженості (1940-1990 pp.) (2 год.)	Узагальнююче заняття. Вплив суспільно-політичних та економічних змін у світі на розвиток культури. Розвиток основних галузей культури та науки зарубіжного світу у ХХ ст. (2год.)	Семінар 11. Країни Західної та Східної Європи (друга половина ХХ ст.) Узагальнююче заняття (2год.)
Теми семінарських занять	Семінар 9. Розпад СРСР. Причини і наслідки розпаду СРСР (2 год.)								
Самостійна робота									
Поточний контроль									
Підсумковий контроль									

Таб. 6.1.

Семестрова контрольна робота

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Семестрова контрольна робота	Самостійна робота
Розділ I. Світ в 1900-1945 рр.								
1	Світ на початок ХХ ст.	2	2	2				
2	Перша світова війна (1914-1918)	4	4	4	-	-	-	-
3	Післявоєнне облаштування світу	2	2	2	-	-	-	-
4	Період повоєнної кризи та революцій (1917-1923)	12	12	8	-	4	-	-
5	Період стабілізації в Європі та в Латинській Америці (1924-1929)	6	4	4	-	-	-	2
6	Світ у період економічної кризи (1929-1933 рр.) та подолання її наслідків	12	10	6	-	4	-	2
7	Назрівання Другої Світової війни	4	4	4	-	-	-	-
8	Друга Світова війна (1939-1945 рр.)	15	13	9	-	4	-	2
	Всього за I семестр	57	51	39		12		6
Розділ II. З 1945 р. – до наших днів								
9	США і Канада та Латинська Америка (друга пол. ХХ ст.)	6	6	6	-	-	-	-
10	Країни Західної Європи (1945 - поч. ХХІ ст.)	4	4	4	-	-	-	-
11	Країни Центральної та Східної Європи (1945 - поч. ХХІ ст.)	20	20	13	-	6	1	-
12	Країни Азії та Африки (друга пол. ХХ ст.)	6	4	4	-	-	-	2
13	Міжнародні відносини (1945 - поч. ХХІ ст.)	7	4	2	-	2	-	3
14	Розвиток світової культури в ХХ ст.	4	4	2	-	2	-	-
	Всього за II семестр	47	42	31	-	10	1	5
	Разом	104	93	71	-	20	1	11

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суспільно-політичні рухи: пріоритети, соціальна база, форми і методи боротьби	2
2	Основні риси соціально-економічного та політичного розвитку індустриальних країн Європи та Америки 1919-1939 рр.	2
3	Російська революція 1917 р. Встановлення влади більшовиків	2
4	СРСР в 1920-х рр.	2
5	Нацистський «новий порядок» у Європі. Голокост. Рух Опору, його політична орієнтація, форми боротьби. Джерела перемоги над фашизмом	2
6	Джерела перемоги радянського народу над німецько-фашистськими загарбниками	2
7	СРСР в 1953-1985 рр. М. Хрущов. Л. Брежнєв	2
8	Розпад СРСР. Причини і наслідки розпаду СРСР	2
9	Революції кінця 1980 – поч. 1990-х рр. у країнах Центральної та Східної Європи. Югославія. Нові південнослов'янські держави	2
10	Від «холодної війни» до розрядки міжнародної напруженості (1940-1990 рр.)	2
11	Країни Західної та Східної Європи (друга пол. ХХ ст.)	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Румунія, Болгарія, Югославія у 1900-1939 рр. - політичний і економічний розвиток	2
2	Країни Африки і Латинської Америки в 1900- 1939 рр.	2
3	Підсумки та уроки Другої Світової війни	2
4	Особливості економічного розвитку молодих держав Азії та Африки в другій половині ХХ ст.	2
	Курс на розрядку міжнародної напруженості в 1970-х роках-90-х роках	3
	Разом	11 год.

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- **Наочні:** спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

ІІ. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Всесвітня історія» оцінюються за дванадцятибальною системою, в основу якої покладено принцип оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

➤ **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Критерії оцінювання знань з предметів загальноосвітньої підготовки за дванадцятибалльною шкалою

Початковий рівень навчальних досягнень

1 бал - студент може відтворити 2-3 події, дати, історичні постаті; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш ніж 20% від загальної кількості тестів.

2 бали - студент може усно відтворити кілька історичних термінів, явищ; повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так – ні"; частково визначає хронологічну послідовність подій; може самостійно знайти відповідь у тексті підручника; розрізняє окремі історичні події та явища без зв'язку між ними; виконує 20% від загальної кількості тестів.

3 бали - студент може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами, слабко орієнтується в хронології подій; має лише загальне уявлення про історичну карту; відсутні сформовані уміння і навички; виконує 30% від загальної кількості тестів.

Середній рівень навчальних досягнень

4 бали - студент має початковий рівень знань; описує історичні події без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити логіку та хронологію подій, слабко орієнтується у поняттях; має фрагментарні навики в роботі з

підручником, картою, історичними документами; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45% від загальної кількості тестів.

5 балів - студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійки навики роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює історичні поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді карту, схему; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує 55% від загальної кількості тестів.

6 балів - студент самостійно дає більшість визначень, самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати історичні події та явища і робить певні висновки; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, володіє хронологією подій; користується додатковими джерелами (хрестоматія, карта, журнально-газетні публікації, комп'ютерні програми, Інтернет); виконує 65% від загальної кількості тестів.

Достатній рівень навчальних досягнень

7 балів - студент правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, оцінює діяльність історичних постатей, наводить власні приклади на підтвердження висловленої думки; самостійно викладає матеріал теми, здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами історичної інформації; правильно використовує історичну термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує 75% від загальної кількості тестів.

8 балів - студент має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал в стандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події; досконало володіє історичною та політичною картою; формулює і чітко аргументує власну думку; здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацьовувати матеріал самостійно, вміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; виконує 80% від загальної кількості тестів.

9 балів - студент вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує історичні явища; знання може застосовувати у змінених, нестандартних ситуаціях; висловлює стандартну аргументацію при оцінці історико-політичних явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу, але потребує консультації з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 85% від загальної кількості тестів.

Високий рівень навчальних досягнень

10 балів - студент має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, лідерів; може визначити тенденції та протиріччя історичних процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно складає таблиці та схеми; вирішує творчі завдання; вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях,

відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативу; виконує 95% від загальної кількості тестів.

11 балів - студент здатен до самостійного вивчення матеріалу; вміє застосовувати вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень в практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний підготувати за підтримки викладача виступ на студентську наукову конференцію; самостійно знаходить інформацію (наукова історична література, мас-медіа, Інтернет, мультимедійні програми тощо); вільно оперує термінологією; вирішує проблемно-історичні завдання; виконує 100% від загальної кількості тестів.

12 балів - студент має системні знання, вміє їх самостійно набувати, представляє власні неординарні судження щодо історичних процесів та явищ; користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу історичних явищ; самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; активно використовує знання в практичній діяльності.

10. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

11. Рекомендована література

Базова

1. Бураков, Ю.В. Всесвітня історія: новітні часи. 1945-1998 / Ю.В.Бураков, Г.М. Кипаренко, С.П. Мовчан. – К.: Генеза, 2011. – 400 с.
2. Всесвітня історія: 1914-1939 pp.: навчальний посібник для 10 кл. серед. загальноосвіт. шк. / Авт.-упор. Я.М Бердичевський, Т.В. Ладиченко. – 3-те вид., перероб. – К.: АСК, 2012. – 415 с.
3. Дрібниця, В.О. Всесвітня історія. Новітня історія, частина перша (1914-1939 pp.): навч. посіб. для 10-го кл. / В.О. Дрібниця, О.С. Рубльов. – К.: Фаренгейт, 2012. – 192 с.
4. Ладиченко, Т.В. Всесвітня історія: посіб. для старшокл. та абітур. / Т.В. Ладиченко. – К.: АСК, 2012. – 320 с.
5. Атлас з всесвітньої історії. 1914-1939 pp.: 10 кл. – К.: НВП «Картографія», 2016.– 42 с.
6. Атлас з всесвітньої історії. 1939-2010 pp.: 11 кл. – К.: НВП «Картографія», 2016.– 39 с.
7. Полянський П.Б. Всесвітня історія. 1914-1939: Підруч. для 10-го кл. загально-освіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2013. - 288 с.
8. Ладиченко Т.В., Осмоловський С.О. Всесвітня історія. 10 клас. - К.: Генеза, 2012. – 258 с.

9. Щупак І. Я. Всесвітня історія. Новітній період (1939 - 2011 рр.): підручник для 11 класу. - К.: Прем'єр, 2012. – 264 с.
10. Охредько О. Є. Всесвітня історія. 10 клас. Рівень стандарту: Уроки нового покоління. Серія "Конструктор уроку". – Х.: Ранок, 2014. – 116 с.

Допоміжна

1. Алексашкина, Л.Н. Мир в XX в.: доп. материалы и практикум к учебникам по новейшей истории. 9-11 кл.: пособ. для учащихся общеобразов. учеб. заведений / Л.Н. Алексашкина. – М.: Дрофа, 2012. – 224 с.
2. Белоусов, Л.С. Бенито Муссолини: политический портрет / Л.С. Белоусов // Новая и новейшая история. – 2011. – № 5. – С. 125, 127-130.
3. Газін В. П. Новітня історія країн Європи та Америки. 1918–1945 рр.: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. — К.: Слово, 2013. — 470 с.
4. Газін В. П. Всесвітня історія ХХ ст.: Навч. посіб. — Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2014. — 156 с.
5. Газін В. П., Копилов С. А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2012 рр.): Навч. посіб. — К.: Либідь, 2012. — 624 с.
6. Гісем, О. Всесвітня історія 1918-1945 рр. / О. Гісем, В. Даниленко, А. Подобєд. – К.: Козаки, 2011. - 172 с.
7. Голованов С.О. Всесвітня історія: Навч. посіб. за ред. Ю.М. Алексєєва. – К.: Каравела, 2012.
8. Гончар Б. М., Козицький М. Ю., Мордвінцев В. М., Слюсаренко А. Г. Всесвітня історія: Навч. посіб. — К.: Знання, 2012. — 565 с.
9. Григорьева, И.В. История новейшего времени стран Европы и Америки: 1945-1990 гг.: учеб. пособ. для студ. вузов / И.В. Григорьева, Ю.Н. Рогулев, В.П. Смирнов и др.; под ред. Е.П. Языкова. – М.: Высш. шк., 2010. – 447 с.
10. Давлетов, О.Р. Всесвітня історія ХХ століття. Нариси: посіб. для школярів, абитур., студентів / О.Р. Давлєтов. – Запоріжжя: Просвіта, 2013. – 140 с.
11. Даниленко, В.М. Всесвітня історія: хронологія основних подій / В.М. Даниленко, С.А. Кокін. – К.: Либідь, 2014. – 264 с.
12. Ладиченко, Т. Всесвітня історія вік ХХ. Частина друга від Другої світової війни і до сьогодення / Т. Ладиченко, І. Коляда. – К.: УДПУ ім. М. Драгоманова, 2011. – 160 с.
13. Ладиченко, Т. Всесвітня історія вік ХХ. Частина перша: 1900-1940 рр. / Т. Ладиченко, І. Коляда. – К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2012. – 160 с.
14. Майборода, О.М. Новітня історія (період після Другої світової війни): навч. посіб. для 10 кл. серед. шк. / О.М. Майборода. – К.: Освіта, 2012. – 351 с.
15. Оглашению подлежит: СССР – Германия. 1939-1941: документы и материалы. – М., 2011. – 206 с.
16. Пивовар, С.Ф. Всесвітня історія. Новітній період. 1945-1997 pp. / С.Ф. Пивовар, А.Г. Слюсаренко, С.П. Стельмах. – К.: Видавничий центр «Академія», 2011. – 256 с.
17. Проектор, Д.М. Фашизм: путь агресии и гибели / Д.М. Проектор. – М., 2012. – С. 70.

18.Рожик, М.Є. Все світня історія. Новітні часи. 1914-1945: підр. для 10-го кл. серед. шк. / М.Є. Рожик, М.І. Ернестюк, М.С. Пасічник, О.М. Сухий, І.І. Федик. – 2-ге вид, виправ. і допов. – К.: Генеза, 2013. – 230 с.

Інтернет-ресурси:

<http://ukrmap.su/uk-wh10>

[Українські підручники. Все світня історія](#)

<http://school.xvativ.com/index.php?title=Все світня історія 10 клас>

Гіпермаркет знань. Все світня історія

[Все світня історія. 10 кл.:](#)

<http://pidruchnyk.com.ua/418-vsenvtyna-storya-schupak-morozova-10-klas.html>

<http://pidruchnyk.com.ua/419-vsenvtyna-storya-polyanskiy-10-klas.html>

[Все світня історія. 11 кл.:](#)

<http://pidruchnyk.com.ua/445-vsenvtyna-storya-ladichenko-11-klas.html>

<http://pidruchnyk.com.ua/444-vsenvtyna-storya-schupak-11-klas.html>

<http://pidruchnyk.com.ua/545-vsenvtyna-storya-1914-1939-polyanskiy-10-klas.html>

